

je imel nekoliko čebulj, toliko, da je dosti okrepčal se z njimi; pomisliti je bilo treba le, s čim bi se jaz razgrel in razvedril... Te trenutke se je gospodar zopet oglašil: „Teta Hana! hčerka Marijica! stopiti no lê-sem! Pohodili so nas nekovi ljudje, menda je kakova gospoda to; poskrbiti, s čim bi jih sprejeli... jaz zdaj ne morem misliti na to!“ — To je naročil starček in obrnil se durim v nasprotno stran; moje oči so mimovojno pogledale v tisto plat, ali iz početka ni zdelo se, da umó to, kar vidijo.

Dasi je svetilnica, obešena v kotu te stene, slabo razsvetljevala svoji strani, temnil je vhod jako prostorne izbe celi del, ki je ognjena odsev iz peči gledal po njem; v polutemi, ki je bila tam, videl sem, da stoji krasna in ljubeznjiva devica, pa nisem znal, ali je to živa oseba ali kak neprimerljiv obraz... Ta podoba je stala (to je bilo na vhodu v sosednjo izbo) v nekakem okviru; odgrnila je zaveso, ki so duri zagrnjene bile z njo, a ker ni koraknila ni naprej, ne nazaj s praga, morala je z roko, počivala je na glavi jej, nad seboj držati težko zaveso. Če prav je tej podobi treba bilo nekoliko vsklonjenosti, vendar je bila neizrečeno ljubka. Lepa in mala glavica je bila nekoliko sklonjena, odslanjala je krasno ustvarjen vrat; zbog dvignjene in vpognjene roke je mlado in mično telo ponašalo se z rezbarsko dovršenostjo; vsa rast ni gubila nič lehkosti in gibčnosti, če prav je podoba kazala, kakor bi teža na glavi klonila jo. Nihče bi ne izumil krasnejše Vile. Ali jaz sem po kratkem časi preveril se, da je to živa, mlada in brdka devica; njenega obličja polt, nje vrat, roki, i bosí nogi — vse je bilo néžno tako, da kaj takega nahajamo le redko med bitji, ki jim rekamo ljudje; ta trenutja niti najrahljša rudečica ni oživljala nje lic; njih bledest je tam znatnejše razlikovala se od nje las, črnih, kakor ebenov les, in od živega ognja polnih črnih oči, ki so gorele, kakor res zvezde goré, — da, jasnejše od Božjih zvezd so blestele o hišni temoti. Mladega dekliča obleka je bila na moč priprosta. Lasje, gladko sčesani na čelo, ovijali so mu glavo v dveh črnih spletenih potezah; na sebi ni imela nič družega, nego navadno ukrajinsko črno spodnjico in tenko belo košuljo. Gotovo je bila, ker je redek bil gost v domu, privabila jo zvedanost; a nisem mogel dvomiti, da ni prikazala se stoprv po skrivnostnega starčka poklici; ko je sivček še klical, uže sem jo videl, da stoji na svojem prostoru mirna in nepremično tako, da je zdelo se mi, da je nekak obraz. Stala je gotovo med durmi uže tista trenutja, ko nisem gledal še na ono stran, zato nisem videl je.

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Časnikarski preklic.* Nekateri časniki se branijo na žive in mrtve preklicati kaj, drugi pa zopet preradi, skoraj redno preklicavajo, in sicer z izmišljenimi novicami in potem s preklici polnijo svoje liste. — Kako ravnaajo listi zadnje omenjene vrste, kaže sledeče: Nek list prinese novico, da je v vasi A., dne navedenega ponoči nastal ogenj, kateri je uničil vso vas, in so pri tej nesreči tudi trije ljudje prišli ob življenje. — V drugi številki pa je tisti časnik ono novico preklical tako-le: „Novico o požaru v vasi A., katero smo objavili v zadnji številki našega lista, moramo deloma popraviti. Gorelo namreč ni v vasi A., ampak v trgu B., in prav za prav to ni bil požar, ampak potok hudournik narastel je vsled velikega deževja, tako, da je bila v nevarnosti blizo stoječa hiša. Ta nesreča se tudi ni pripetila ponoči minulega tedna, ampak podnevi po-

prejšnjega meseca. Kar pa zadeva ljudi, ki so prišli ob življenje, videti je, da je naš dopisovalec to dogodbo nekoliko pretiral, ker nikakoršno življenje ni bilo v nevarnosti razun življenja enega psa, ki je ravno čez vodo plaval. — Sicer je pa ona novica v vsem drugim resnična.“

* *Potres na Španjskem* zmiraj še zeló zanima vso Evropo. Iz Madrida se o tej nesreči piše dne 12. t. m.: Prebivalstvu provincije Granada je v veliko tolažbo sočutje, katero ji skazuje kralj Alfonzo s tem, da jo osebno obišče in temu sledi povsod izdatna podpora. Kralj podal se je z Granade v spremstvu vojnega ministra in pa markiza Alcanices v vozu s pripreženimi 6 mulami v Alhamo. Za njim sledilo je 9 družih voz, v katerih so bile oblastnije, komisije in poročevalci. Vhod v Alhamo, ki je skoraj vsa razrejena, bil je ginja, moško prebivalstvo rinilo je živijoklicaje proti kralju, ženske pa so ihtele. Ubogim pa dobrodejnim napravam delil je kralj neprenehoma bogate darove. Vso Španjsko navdaja sedaj le ena misel, kako pomagati po potresu tako težko prizadetim provincijam. — Telegram iz Granade od dne 14. t. m. zvečer se glasi: Kralj vrnil se je od izleta v Guevejar, katerega je zeló težavnega storilo slabo vreme. Pet kilometrov daleč moral je s spremstvom vred peš hoditi po zeló slabi poti. Kralj obiskal je bolnišnice in kasarne v Granadi. Jutri gre kralj v Archidonio. Zdaj gre tukaj sneg. V vsi provinciji Granadi znaša število vsled potresa usmrtenih oseb 695, število ranjenih pa 1490, število razdejanih hiš znaša 3240, poškodovanih pa 749.

* *Petaki in petdesetaki*, kakoršne sedaj imamo, kakor tudi desetaki in stotaki so si razun velikosti po vsem podobni. — Ta nepotrebna in škodljiva podobnost bila bi te dni blagajnika tržaške podružnice kreditne banke kmalu spravila v veliko nesrečo. Izplačati je imel g. Jakliču s Podgore nakaznico za 1000 gold., in dá mu za njo dva sklada po 100 petdesetakov, misleč, da so petaki. Zvečer pogreši blagajnik preveč plačanih 9000 gold. Išče in išče, pa zastonj. Za službo mu je šlo in zato je iskal in dobil pomoči, da je namestil primanjkljaj. Ko pa je g. Jaklič še le nekaj dni kasneje pregledaval svojo blagajnico, zapazi pomoto in hitro nese nazaj preveč prejetih 9000 gold. prestrašenemu blagajniku.

* *Anarhističen umor v Frankobrodu n/M.* Dne 13. t. m. zvečer proti 8. uri našli so policijskega svetovalca dr. Rumpfa tikoma pred vratmi hiše, v kateri je stanoval, umorjenega s prebodenim srcem. — Tudi zunaj Frankobroda, izrekoma po svojem pričanju pri pravdi zoper anarhiste v Lipsiji dobro poznan policijski svetovalac bil je prej poročnik in adjutant pri pešcih, potem je bil vsled padca s konja vpokojen leta 1852. in se je potem učil pravoslovja; leta 1857. postal je policijski komisar, deset let kasneje pa policijski svetovalac. Zmiraj odlikoval se je ko vnet zastopnik svojega urada. Stanoval je sedaj v cesti Sachsenlager št. 5. v 2. nadstropji, kamor se je preselil še le pred kratkem. Uže delj časa udovec stanoval je s svojim 17letnim bolehnim sinom, še mlajšo hčerko in postreškinjo.

Proti 8. uri tistega dne vrne se dekla Rumpfova domu, ko je v bližnji prodajalnici nekaj nakupila. Med hišo in cesto je mali vrtec; ko dekla prišedša do vrtnih vrat vidi pri hišnih vratih ležati človeka, vrnila se je v prodajalnico misleča, da je pijanec. Ko se vrneta s sosedovo kršenico, spoznate, da je pred vratmi ležeča oseba njen gospod, ta jo še spozná, pa govoriti ni mogel več in v njenem naročji je umrl, ker pomoč ni bila več mogoča. Hišnik, ki stanuje v pritličji, poklicati je dal zdravnika in policijo.

Zdravnik se je prepričal o umoru in da je prebodo srce s zelo ostrim bodalom. — Policija hitela je po vsi moči iskati morilca, onemu, ki bi pripomogel, da se dobi, obljubilo se je darilo 3000 mark, ta svota povlekšala se je čez par dni na 10.000 mark; iščejo ga, pa našli ga še niso, ker nimajo družega sledu, kakor utemeljen sum, da je umor izvršil anarhist. — V Antwerpnu je policija sicer zaprla nekega anarhista, pa dokazov še nima, da bi bil ta morilec.

Naši dopisi.

Z Dunaja 17. jan. (Mestni odbor) tukajnji oziroma pravda, katera se je zadnje 3 dni vršila pri sodnji med mestnima odbornikoma dr. Mandelnom in Pollakom, dajala je časnikom obilno gradiva, občinstvo pa se je pri tej priložnosti najbolj prepričalo, zakaj je Dunaj v stiskah in kedo je temu kriv. — Mestni odbornik Mandel je znan kot eden najbolj brezozozirnih vdrihačev iz mestnega odbora, odbornik Pollak pl. Borkenau, pa velikoleten odbornik, je poročevalec denarnega odseka; posredoval je pred več leti mestno posojilo, vrh tega je postal v novem času načelnik dunajskih judov verske občine. Mandel tožil je Pollaka zaradi razžaljenja časti, in konec pravde bilo je oprostitev Pollaka, tedaj propad Mandelnov, pa iz nadržanosti pravde pokazalo se je, da ravno večni boj in ravs v mestnem odboru zadržuje mestni zastop od vspešne skrbi za blagor Dunaja. Na dan je prišlo mnogo umazanega perila, konec pravednosti pa je ta, da splošna sodba odločno obsoja dosedanje vedenje in gospodarjenje mestnega zastopa. — Tudi z mariborskim „jugoslovenskim“ klubom pečali so se tukajšnji časniki, se ve da so to priliko porabili za to, da so temu ali drugemu slovenskih poslancev katero zasolili — mirne in stvarne razprave ne marajo nekateri časniki. Sicer so pa glasovi vsi odločno proti takemu klubu, še bolj pa proti načinu takega sklepanja. Društvo, katero k večem zastopa dva ali morebiti tri volilne okraje vendar ne more narekavati pomenljivega vodila 20 drugim volilnim okrajem.

Sleparskega bankirja Nodererja so te dni zaprli. Poškodovani oglašili so že škode 50.000 gold., premoženja pa nima nič.

Iz Cerknice. (Izjava.) To „Poslano“ sem uže pred nekaterimi dnevi poslal redakciji „Slov. Nar.“ z vljudno prošnjo, da bi ga blagovolila priobčiti v svojem listu. V svoje začudenje previdel sem, da ta list, kateri se nikakor ni obotavljal sprejeti dopis, kateri omadeževa mojo čast kot čast poslanca, se sedaj brani svoje laži in obrekovanja preklicati in moje opravičenje objaviti. Sodbo o takem ravnanju pripuščam vsem mirno mislečim ljudem, da oni razsodijo, kakošno vrednost ima tako početje.

Poslano.

V „Slov. Nar.“ štev. 284. m. l. bil je dopis iz Notranjskega z dné 5. decembra 1884., v katerem se je meni kot poslancu očitalo mnogo neresničnosti, neopravičenih in nezasluženih dejanj. Pa ne samo to, tudi zmožnosti poslanca in dobra volja za ta posel so se mi nasproti svojim volilcem oporekale in zanikale.

Ko je bil čitati ta dopis v „Slov. Nar.“, bil sem v državnem zboru na Dunaji in ni se čuditi, ako sem tam slučajno prezrl mene napadajoči članek v omenjenem listu „Slov. Nar.“. Memogredé omenjeno, tudi moji gospodje kolegi me niso opozorili na to, iz česar sklepam, da tudi oni tega članka niso brali, kajti drugače bi me bili gotovo opozorili nanj. Danes še le, dne 9. janua-

rija 1885. l., me je med drugim opozoril moj prijatelj, da sem v „Slov. Nar.“ dné 10. decembra 1884. l. kot poslanec zelo napaden bil, in ko sem dotično številko našel, bil sem popolnem iznenaden po nezasluženem očitovanju in obrekovanju, katero je našlo prostor v onem listu. Čast moja pa zahteva, da vsa ta zlobna sumničenja zasluženim potom, kot mož čist in pravičen stavim v pravo svetlobo.

Kar se tiče prvega oddelka v tem dopisu in očitanja, da nisem deloval na to, da bi se bila srednja šola, to je, gimnazija ustanovila v Postojni in da tega celó dosegel nisem — o tem še govoriti nočem. Vsak kolikor toliko s pametjo računajoči mož Notranjske mora sprevideti, da je to očitovanje le očitovanje, katero je gospod dopisnik poiskal, da ima sploh meni kaj očitati. Žalibog, so okoliščine za sedaj še vedno take — te pa gospod dopisnik morebiti tako dobro pozna, kakor jaz — da niti jaz, niti meni sledeči naslednik v državnem zboru jih ne bode izvesti in doseči mogel in če bi bil moj naslednik dopisnik sam.

Vsa drugačna pa je stvar, kar se tiče železniške proge Loka-Trst. Kar dopisnik piše, mora celó mene popolnem mirnega človeka in po pravici razjariti. Ako ta piše: „Upanja se ve da nimamo in ne moremo imeti, da bi se naš državni poslanec kaj potezal za to železniško progo, da! še nasprotna misel se nam je usilila, in to tedaj, ko smo v nekem tržaškem listu morali čitati, da je gosp. Obreza odločen nasprotnik zvezne črte Loka-Trst. Tej trditvi se pa od strani gosp. poslanca ni ugovarjalo. Prislovica pa pravi, da kdor molči, ta potrjuje.“

Nimam na razpolaganje primernih besed, s katerimi bi označiti mogel to neopravičeno in nesramno obrekovanje, pa tudi verjeti ne morem, da bi kateri tržaških listov imel v svojih predalih notico, da sem jaz nasprotnik ti železnični progi in to sumničenje poizvedel sem najprvo iz omenjenega dopisa „iz Notranjske“. Jaz bi bil, se vé da, takoj energično protestiral proti temu obdolževanju, ako bi bil za to kaj prej vedel. V vsi ti zadevi sklicujem se na spričevanje svojih kolegov iz Kranjske in Trsta, osobito pa na gg. Nabergoja, Vučetiča in Burgstallerja, kateri mi morajo med drugimi dokazati, da sem se za to progo vestno in skrbno potezoval. Vsaki skoro vé in v mojem sporočilu l. 1881. do 1882. in v sporočilu l. 1882. do 1883. sem svojim volilcem jasno naznanil in povedal, da proga Trst-Hrpelje je en del tržaško-loške železnice. Pri Hrpeljih se veže namreč ta železnica z državno železnico, katera vodi iz Pulja v Divačo. Na ta način nastala bode proga Trst-Hrpelje-Divača, katera je celih 14 kilometrov krajša od proge Divača-Sežana-Trst. Z južno železnico sklenila se bode pogodba, vsled katere bode taista ne le posamezne vozove, temveč cele vlake državne železnice po jako nizki ceni od Divače do Ljubljane do Rudolfovega kolodvora po svojem tiru prevaževala. Ta pogodba imela bode veljavo toliko časa, dokler se ne bode dozidala železnična črta Divača-Razdrto-Idrija-Loka. Na tak način se bode dosegla od južne železnice neodvisna zveza Rudolfove železnice z morjem.

Z zgradbo železnice Trst-Hrpelje se je toraj zagotovila in smelo trdim, tudi pričela zgradba železnice Trst-Loka. Z ozirom na železniško progo Trst-Loka bilo je neobhodno potrebno z vsemi silami na to delati, da se izvrši zgradba železnice Trst-Hrpelje. Zagovarjal in toplo sem toraj priporočal to progo in to ne le v odseku, temveč sem tudi javno za zidanje te železnice govoril v seji državnega zbora dné 5. maja 1883. Ta govor posnel je tudi „Slov. Narod“ od dné 10. maja l. 1883. v štev. 106 po stenografičnem zapisniku. V seji dné 5. maja 1883. sprejela se je tudi postava o zidanju